

Programmabegroting 2026-2029

3.2 Paragrafen

3.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die de gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Heffing op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Heffing op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges (hoofdstuk 1, 2 & 3);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;

3. Hoofdpijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2026 is deze 3,0%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2026 wordt geraamd op € 12,9 mln.

Jaren (Bedragen x 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
OZB Percentage Woningen	0,1267%	0,1263%	0,1189%
OZB Percentage niet-woningen	0,7066%	0,7271%	0,7148%
OZB Opbrengst geraamd	€ 11.542	€ 12.202	€ 12.912

3.2 Rioolheffing

In het Integraal Waterketenprogramma (IWKp) is een prognose opgenomen voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. De opbrengsten van de rioolheffing zijn kostendekkend. We houden de tarieven zo stabiel mogelijk.

De opbrengsten stijgen conform het vastgestelde IWKp.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen X € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Kosten taakveld Riool	€ 2.531	€ 2.642	€ 2.685
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 3	-€ 3	-€ 3
Netto kosten taakveld Riool	€ 2.527	€ 2.639	€ 2.682
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 270	€ 204	€ 253
BTW	€ 312	€ 368	€ 326
Totaal toe te rekenen kosten	€ 582	€ 572	€ 579
Totaal kosten	€ 3.110	€ 3.211	€ 3.260
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.731	€ 3.127	€ 3.247
Heffingsopbrengst	€ 2.731	€ 3.127	€ 3.247
Kostendekkendheid:	87,8%	97,4%	99,6%
Onttrekking uit bestemmingsreserve Riolering	€ 379	€ 0	€ 0
Vrijval Voorziening riolering derden	€ 0	€ 84	€ 13
Gecorrigeerde opbrengst heffing	€ 3.110	€ 3.211	€ 3.260
Gecorrigeerde kostendekkendheid	100,0%	100,0%	100,0%

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als die bij de rioolheffing. Ook hier zijn de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend. We houden de tarieven zoveel mogelijk stabiel. In 2026 is er een vrijval uit de voorziening afvalstoffenheffing gedaan om het tarief in stappen te laten stijgen.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Kosten taakveld Afval	€ 3.640	€ 3.772	€ 4.075
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 118	-€ 118	-€ 122
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 3.522	€ 3.654	€ 3.953
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 357	€ 327	€ 353
BTW	€ 608	€ 652	€ 692
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 965	€ 980	€ 1.045
Totaal kosten	€ 4.486	€ 4.633	€ 4.998
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 4.151	€ 4.587	€ 4.919
Heffingsopbrengst	€ 4.151	€ 4.587	€ 4.919
Kostendekkendheid:	92,5%	99,0%	98,4%
Vrijval Voorziening afvalstoffenheffing derden	€ 336	€ 46	€ 79
Gecorrigeerde opbrengst heffing	€ 4.486	€ 4.633	€ 4.998
Gecorrigeerde kostendekkendheid	100,0%	100,0%	100,0%

3.4 Leges

De leges zijn te verdelen in drie hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 is de Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 3,0% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Hoofdstuk 2 is de Dienstverlening in verband met de omgevingswet (omgevingsvergunningen). Voor 2026 en verder is op basis van de (woning-) bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt geschat op afgerond € 1,16 mln.

Hoofdstuk 3 is de dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	€ 26.598	€ 44.341	€ 34.988	€ 62.442	58,95%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 180.832	€ 129.355	€ 102.049	€ 363.640	88,21%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	€ 35.822	€ 52.360	€ 41.307	€ 105.601	81,55%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ -	€ 16.825	€ 13.276	€ 20.278	67,37%
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	€ 12.034	€ 4.302	€ 3.395	€ 9.105	46,15%
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	€ 8.809	€ 10.320	€ 8.144	€ 22.381	82,06%
Paragraaf 1.10 - Diversen	€ 5.696	€ 1.198	€ 945	€ 3.971	50,66%
Totaal hoofdstuk 1	€ 269.791	€ 258.701	€ 204.104	€ 587.418	80,18%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	€ 221.791	€ 602.265	€ 475.265	€ 1.158.748	89,18%
Totaal hoofdstuk 2	€ 221.791	€ 602.265	€ 475.265	€ 1.158.748	89,18%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca	€ -	€ 2.603	€ 2.054	€ 3.994	85,76%
Totaal hoofdstuk 3	€ -	€ 2.603	€ 2.054	€ 3.994	85,76%
Totaal	491.582	863.569	681.423	1.750.160	85,94%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	€ 269.791	€ 258.701	€ 204.104	€ 587.418	80,18%
Kostendekking Hoofdstuk 2	€ 221.791	€ 602.265	€ 475.265	€ 1.158.748	89,18%
Kostendekking Hoofdstuk 3	€ -	€ 2.603	€ 2.054	€ 3.994	85,76%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 491.582	€ 863.569	€ 681.423	€ 1.750.160	85,94%

3.5 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. De tarieven worden in 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,0%. Voor 2026 stijgt het tarief van € 4,55 per overnachting naar € 4,69.

De hondenbelasting kent geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De opbrengst wordt geïndexeerd met 3,0%.

De algemene tarieven worden in 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,0%.

3.6 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ). Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Belastingsoort (Bedragen x 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Verschil begroting	in %
OZB Woningen	€ 8.151	€ 8.371	€ 8.749	€ 379	4,5%
OZB Niet-woningen	€ 3.391	€ 3.830	€ 4.163	€ 333	8,7%
Rioolheffing	€ 2.790	€ 3.127	€ 3.247	€ 120	3,8%
Afvalstoffenheffing	€ 4.086	€ 4.587	€ 4.919	€ 333	7,3%
Toeristenbelasting	€ 511	€ 473	€ 487	€ 14	3,0%
Hondenbelasting	€ 143	€ 142	€ 146	€ 4	3,2%
Opbrengst precariobelasting	€ 9	€ 27	€ 27	€ -	0,0%
Leges Dienstverlening (Hoofdstuk 1)	€ 806	€ 522	€ 637	€ 115	22,0%
Leges Omgevingsvergunningen (Hoofdstuk 2)	€ 3.661	€ 1.155	€ 1.159	€ 4	0,3%
Leges Dienstverlening (Hoofdstuk 3)	€ 4	€ 4	€ 4	€ -	0,0%
Bedrijveninvesteringszones	€ 45	€ 47	€ 47	€ -	0,0%
Totaal	€ 23.598	€ 22.285	€ 23.586	€ 1.301	5,8%

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. Voor kwijtschelding zijn de volgende budgetten geraamd:

- Riool: Er is voor de Rioolheffing € 83.000 aan kwijtschelding geraamd.
- Afval: Er is voor de Afvalstoffenheffing € 141.000 aan kwijtschelding geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden. We hebben dit weergegeven voor de verschillende WOZ-waardes: € 506.000 (het gemiddelde van Nederland in 2025) en € 688.000 (het gemiddelde van Oegstgeest in 2025).

Prognose	2025	2025	2025	2026	2026	2026
Woz-waarde	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
€ 506.000						
OZB	€ 611	€ 611	€ 611	€ 602	€ 602	€ 602
Rioolheffing	€ 217	€ 269	€ 269	€ 224	€ 277	€ 277
Afvalstoffenheffing	€ 332	€ 383	€ 489	€ 356	€ 411	€ 525
Totaal	€ 1.161	€ 1.263	€ 1.370	€ 1.182	€ 1.289	€ 1.403
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2025				101,8%	102,0%	102,4%
€ 688.000						
OZB	€ 816	€ 816	€ 816	€ 818	€ 818	€ 818
Rioolheffing	€ 217	€ 269	€ 269	€ 224	€ 277	€ 277
Afvalstoffenheffing	€ 332	€ 383	€ 489	€ 356	€ 411	€ 525
Totaal	€ 1.366	€ 1.468	€ 1.574	€ 1.398	€ 1.505	€ 1.620
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2025				102,4%	102,6%	102,9%

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één- of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2024 en 2025. Voor 2026 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2026.

Gemeente	Woonlasten éénpersoonshuishoudens		Woonlasten meerpersoonshuishoudens		Gem WOZ waarde. Koop. (x €1.000)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Katwijk	€ 964	€ 1.047	€ 1.080	€ 1.188	€ 503	€ 534
Noordwijk	€ 988	€ 1.032	€ 1.148	€ 1.208	€ 583	€ 608
Zoeterwoude	€ 1.156	€ 1.195	€ 1.176	€ 1.214	€ 526	€ 552
Leiden	€ 984	€ 1.033	€ 1.324	€ 1.322	€ 525	€ 546
Teylingen	€ 896	€ 951	€ 1.051	€ 1.112	€ 537	€ 560
Leiderdorp	€ 1.026	€ 1.115	€ 1.230	€ 1.336	€ 490	€ 520
Oegstgeest	€ 1.313	€ 1.398	€ 1.502	€ 1.606	€ 646	€ 688
Voorschoten	€ 1.388	€ 1.441	€ 1.481	€ 1.539	€ 596	€ 627
Wassenaar	€ 1.401	€ 1.589	€ 1.633	€ 1.842	€ 921	€ 941
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 944	€ 991	€ 1.038	€ 1.090	-	-
Gemiddeld in Nederland	€ 911	€ 964	€ 994	€ 1.053	€ 484	€ 506
Bron: Coelo atlas lokale lasten 2024/2025						

3.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconummer	Risico	Max. Financieel gevolg	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 5,5 miljoen (prognose 31-12-2025). Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 3,1 miljoen (prognose 31-12-2025)	2.425	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	37.51%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	5800	Actief - De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	5%	13.50%
R36	Nieuw-Rhijnegeest (restgrex) Risico geschat € 700.000	700	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	13.06%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden team IB&P op basis van Informatiebeveiligingsstrategie) voor informatieveiligheid in de teams. - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen. - Inrichten van Business continuity management in Oegstgeest in samenspraak met Leiden	20%	12.42%
R86	Het niet kunnen nakomen van onze taakstelling voor de huisvesting van statushouders kan ertoe leiden dat de provincie maatregelen treft die leiden tot financiële schade (provincie gaat dan statushouders opvangen in hotels e.d. op kosten van gemeente)	250	Actief - -Om voldoende woonruimte te realiseren voor statushouders en andere bijzondere doelgroepen (maatschappelijke zorg), moet in Oegstgeest worden ingezet op het realiseren van voldoende sociale huurwoningen om instroom, doorstroom en uitstroom te realiseren. De taakstelling voor statushouders kan ook worden gerealiseerd met tijdelijke oplossingsrichtingen (flexibel wonen met gedeelde voorzieningen, wooncontainers en tijdelijke inzet van kantoorgebouwen).	70%	8.14%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitleen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	6.24%
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien bij de reguliere P&C producten,	100	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D	50%	3.11%